

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheista ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Nuorisotyöllisyyden tukeminen: silta työelämään seuraavalle sukupolvelle”

(COM(2020) 276 final)

ja ”Ehdotus neuvoston suositukseksi ’Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu’ ja nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen korvaamisesta”

(COM(2020) 277 final – 2020/132(NLE))

(2021/C 10/08)

Esittelijä: **Tatjana BABRAUSKIENĖ**

Toinen esittelijä: **Michael McLOUGHLIN**

Lausuntopyyntö	Euroopan komissio, 12.8.2020
Oikeusperusta	EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artikla
Vastaava jaosto	”työllisyys, sosiaaliasiat, kansalaisuus”
Hyväksyminen jaostossa	9.9.2020
Hyväksyminen täysistunnossa	29.10.2020
Täysistunnon numero	555
Äänestystulos	220/0/2
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että entistä vahvempi nuorisotakuu sisältää jäsenvaltioille nuorisotyöttömyyden torjumista varten tarkoitettuja toimenpiteitä, kuten erilaisia työkaluja, joihin kuuluvat muun muassa oppisopimuskoulutus, työharjoittelu, koulutus ja työtarjoukset, ja kehottaa toteuttamaan lisätoimia, joilla nuorisotakuusta tehtäisiin pysyvä väline. Komitea pitää kuitenkin valitettavana, että toimenpiteet eivät ole tasapainoisia ja että niissä keskitytään pääasiassa koulutukseen ja osaamiseen eikä niinkään aktiiviseen työmarkkinapolitiikkaan. Covid-19-kriisin jälkeen eurooppalaisilla nuorilla, jotka kärsivät eniten työttömyydestä, olisi oltava mahdollisuus laadukkaisiin työpaikkoihin.

1.2 Komitea pyytää jäsenvaltioita ryhtymään lisätoimiin, joilla vahvistetaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ensimmäistä ja neljättä periaatetta ja edistetään siten monialaista ja monitasoista yhteistyötä monista **koulutukseen, sosiaaliseen elämään ja työmarkkinoille** osallistumiseen liittyvistä esteistä kärsiviä **nuoria tukevan kokonaisvaltaisen ja yhdenmetyyn lähestymistavan** täytäntöönpanoa varten.

1.3 ETSK kehottaa tarjoamaan nuorisotakuujärjestelmiin rekisteröityneille nuorille välittömästi työ- tai harjoittelupaikan. Heille on tarjottava **laadukas ratkaisu, kuten korkeatasoinen työ- tai harjoittelupaikka**, nopeasti tai vähintään neljän kuukauden kuluessa. Tässä yhteydessä on otettava huomioon toisinaan pitkät menettelyt epävirallisen ja arkioppimisen validoinnissa. Ne voidaan yhdistää tiettyinä ajanjaksona tarjolla olevien ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksien saatavuuteen.

1.4 ETSK huomauttaa, että nuorille annettavan tuen lähtökohtana on oltava **epävirallisen ja arkioppimisen validointi**, jonka olisi johdettava ihanteellisessa tapauksessa pätevyYTEEN, jossa määritellään selvästi eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen / kansallisen tutkintojen viitekehyksen mukainen taso ja ammattinimike tai -tutkinto. Jotta neljän kuukauden tavoite voidaan saavuttaa ja nuorille tarjota henkilökohtaista tukea, validointijärjestelmien ja koulutustarjonnan olisi oltava **joustavampia** ja ketterämpiä.

1.5 Komitea pyytää EU:ta kehittämään aloitteen, jolla **tarjotaan tehokkaammin koulunkäynnin varhaisesta vaiheesta alkaen laadukasta ja osallistavaa ohjausta ja neuvontaa**, jotta nuorille voidaan antaa enemmän tietoa jatkokoulutuksesta ja sen jälkeisistä uramahdollisuuksista työmarkkinoiden vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen puitteissa.

1.6 ETSK huomauttaa, että työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville (NEET) nuorille tarjottavien työpaikkojen on oltava työläinsäädännön, työehtosopimusten ja veromääräysten mukaisia, jotta nuorisotakuun tukea saavat nuoret työntekijät eivät joudu kärsimään epävarmoista työolosuhteista pitkään. Nuorille työntekijöille tarjottavien työpaikkojen on noudatettava kansallisessa lainsäädännössä ja työehtosopimuksissa ja/tai alakohtaisissa sopimuksissa määriteltyjä vaatimuksia **kunnollisesta palkasta, säällisistä työehdoista ja -oloista, työpaikkojen esteettömyydestä, sekä työterveydestä ja työturvallisuudesta sekä työpaikkademokratiasta**. ETSK suosittaa, että jäsenvaltioiden olisi sovellettava aktiivista työmarkkinapolitiikkaa luodakseen nuorille työpaikkoja julkisella ja yksityisellä sektorilla ja varmistaakseen pitkän aikavälin ratkaisut. Lyhyen aikavälin ja tilapäisillä sopimuksilla voidaan ratkaista kiireellisiä ongelmia, mutta pitkän aikavälin epävarmuus on yhtä haitallista nuorille, yrityksille ja taloudelle.

1.7 Komitea ehdottaa, että nuorisotakuuta sääntelevät **laatuپuitteet** olisi laadittava yhdessä **Euroopan, valtakunnallisen ja paikallisen tason asianomaisten työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa** järjestelmän suunnittelemista, täytäntöönpanoa ja arviointia varten, jotta varmistetaan, että tarjonta täyttää tietyt vaatimukset. Koska nuorisotakuun toteuttamista varten on osoitettu EU:n varojen tukemana lisää julkisia resursseja, on erittäin tärkeää seurata tarjonnan laatua nuorten työ- ja harjoittelupaikkoja koskevien **laatuperusteiden ja vaatimusten avulla**. Komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) ja Euroopan nuorisofoorumin tältä osin tekemään työhön.⁽¹⁾

1.8 ETSK suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen **työhönsijoittumisen jälkeisen palautteen ja nuorisotakuun seurannan** vahvistamisesta, jotta voidaan jatkaa tuen seurannan ja arvioinnin parantamista tehokasta nuorisopolitiikkaa varten. ETSK kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön vuosittain toteutettavan ja laadullisen luettelon avulla kehitettävän kansallisten nuorisotakuujärjestelmien **laadullisen ja määrällisen seurannan**, joka perustuu yhteisesti sovittuihin indikaattoreihin. **Seuranta- ja arviointimekanismeissa** olisi keskityttävä myös laatuun, osallistettava kansalaisyhteiskunnan toimijoita, kuten nuorisojärjestöjä, ja pyydettyä suoraa palautetta nuorilta.

1.9 ETSK kehottaa tekemään Euroopan ja jäsenvaltioiden tasolla **tehokkaita sosiaali-, työllisyys- ja koulutuspolitiikkoja koskevaa yhteistyötä**, joka perustuu ministeriöiden, julkisten työvoimapalvelujen, työmarkkinaosapuolten, nuorisojärjestöjen, valtakunnallisten nuorisoneuvostojen ja muiden asianomaisten sidosryhmien kanssa rakennettaviin liittoumiin, jotta löydetään paras ratkaisu nuorille ja varmistetaan parempi **tukea tarvitsevien tavoitettavuus**. Tässä yhteydessä olisi keskityttävä erityisesti **osallistamaan sosioekonomisesti epäsuotuisassa asemassa olevia ihmisiä** ja varmistamaan sukupuolten tasa-arvo.

1.10 Komitea suosittelee, että komissio tekee EU:n tason tutkimuksen **covid-19-kriisin** vaikutuksista **koulunkäynnin keskeyttämiseen ja NEET-nuorten** (*not in education, employment or training*, ilman työtä, koulutusta tai kurssitusta oleva) määrän lisääntymiseen. Se suosittelee myös **nuorisotyöttömyysastetta koskevien Eurostatin tietojen tarkistamista**, jotta ne kattaisivat myös nuoret kansallisen oppivelvollisuuden päättymisestä 30-vuotiaiksi asti (eli ei pelkästään 18–25-vuotiaita nuoria) ja jotta varmistettaisiin **asianmukaiset tukitoimet sekä riittävän tasoinen EU:n rahoitus ja sen saatavuus** nuorisotakuujärjestelmän puitteissa.

1.11 ETSK kehottaa EU:n jäsenvaltioita varmistamaan tehokkaat koulutus- ja työmarkkinatoimet, jotta nuorille voidaan tarjota tehokasta tukea. On tärkeää varmistaa, että a) asianmukainen oppivelvollisuuden päättymisikä ja b) pitkälle kantavat julkiset investoinnit laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen vähentävät **heikoilla taidoilla ja vähäisellä koulutuksella varustettujen nuorten ja NEET-nuorten määrää**.

1.12 ETSK pyytää antamaan tehokasta tukea **julkisille työvoimapalveluille**, jotta ihmisiä saadaan osallistumaan yleissivistävään ja ammatilliseen jatkokoulutukseen ja pääsemään laadukkaisiin työpaikkoihin. ETSK panee merkille, että nuorisotakuun saatavuuteen liittyvän **ikärajan korottamisen** ei pitäisi heikentää julkisten työvoimapalvelujen tarjoamien mahdollisuuksien laatua tai aiheuttaa lisäpaineita julkisille työvoimapalveluille tai koulutusjärjestelmille entistä suuremman kysynnän vuoksi. ETSK pyytää tukemaan edelleen **julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia** ja ihmisten **parempaa tiedonsaantia** käsillä olevista oppisopimuskoulutuksista, työharjoitteluista ja laadukkaista työtarjouksista yrityksissä.

1.13 Komitea suosittelee, että **Europass-alustaa** parannetaan siten, että sillä tarjotaan nuorille työntekijöille, myös vammaisille henkilöille, luotettavaa tietoa eri kielillä ja myös muuttajien, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden tärkeimmillä kielillä.

⁽¹⁾ Ks. Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön ehdotukset laatuperusteista: ETUC Youth Resolution "Revisited fight against youth unemployment".

1.14 ETSK kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan yhteistyötä, jotta kaikki nuorisotakuuseen tehtävät merkittävät muutokset otetaan huomioon **asiaankuuluvaa rahoitusta sääntelevissä oikeusvälineissä**. ETSK kehottaa komissiota **lisäämään** nuorisotakuuta varten käytettävissä olevia **EU:n varoja**, kun otetaan huomioon kaikki **EU:n investoinnit nuorisotakuuseen, kaikki nykyiset EU:n ohjelmat** ja EU:n varojen käytön arviointi. Nuorisotakuuta varten saatavilla olevia EU:n varoja koskevat tiedot on välitettävä nuoria auttaville tahoille entistä paremmin, ja jäsenvaltioiden on saatava omakieliset ohjeet. ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että kohdennettu tuki nuorille integroidaan osaksi **talouspolitiikan eurooppalaista ohjausjaksoa**.

1.15 ETSK kehottaa osallistamaan työmarkkinaosapuolet ja muut asiaankuuluvat sidosryhmät **Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) täytäntöönpanoon** Euroopan rakenne- ja investointirahastoissa harjoitettavaa kumppanuutta koskevien eurooppalaisten käytäntösääntöjen mukaisesti. Tällainen osallistuminen on ulotettava EU:n rahoitusvälineeseen, jolla tuetaan entistä vahvempaa nuorisotakuuta seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä (2021–2027). Tämän avulla varmistettaisiin sen täytäntöönpanon osallistava ohjelmointi ja tehokas seuranta, jotta varat todella tavoittavat niitä tarvitsevat.

1.16 ETSK suhtautuu myönteisesti komission suunnitelmaan perustaa **sosiaalisen suojelun saatavuuden seuranta-kehys** ja tarjota ratkaisuja, joilla varmistetaan kunnolliset työehdot ja -olot digitaalisten alustojen työntekijöille, sillä muussa tapauksessa joukko- ja alustatyö eivät tarjoaisi pidemmän päälle parhaita ratkaisuja laadukkaiden työpaikkojen tarjoamiseksi nuorille nuorisotakuun puitteissa.

1.17 ETSK ehdottaa, että tuleva **Euroopan lapsitakuu yhdistettäisiin nuorisotakuuseen**, jotta voitaisiin tukea tehokkaammin nuoria, joilla on lapsia, riippumatta siitä, käyvätkö nämä nuoret töissä vai ovatko he työttömiä.

1.18 ETSK kannustaa **komissiota** määrittelemään **yhteisötalouden toimintasuunnitelman**, jotta **nuorille yrittäjille ja startup-yrityksille** voidaan tarjota tehokasta tukea ja jotta voidaan lisätä vihreää osaamista paikallistasolla. Tässä yhteydessä olisi keskityttävä erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ja osallistettava asianomaisia työmarkkinaosapuolia ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioita.

1.19 Komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot kannustaisivat yrityksiä palkkaamaan nuoria työttömiä ja tarjoamaan heille **laadukkaita työpaikkoja**. ETSK toteaa, että **työllistymiskannustimet, palkkatuet ja rekrytointibonukset sekä yrityksille tarjottavat verotukselliset kannustimet** voisivat olla hyviä ratkaisuja tätä varten ja että niiden yhteydessä olisi varmistettava soveltuvien koulutusmahdollisuuksien tarjoaminen. Yrityksille tarjottavien kannustimien olisi tarjottava tehokkaita ratkaisuja, jotka soveltuvat niiden keskipitkän ja pitkän aikavälin liiketoimintasuunnitelmiin.

1.20 ETSK suosittelee, että tehdään EU:n tason tutkimus, jossa kartoitetaan **nykyiset mikrotutkinnot** ja osoitetaan eurooppalaisten yritysten, työnantajien, työntekijöiden ja työnhakijoiden tarpeet ja intressit mikrotutkimusten hankkimisen ja pyytämisen osalta. Tässä yhteydessä olisi keskityttävä erityisesti nuoriin.

1.21 ETSK suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen siitä, että oppisopimuskoulutuksen tarjonnan parantamisesta käytävää työmarkkinaosapuolten välistä vuoropuhelua vahvistettaisiin, ja **kehottaa seuraamaan tehokkaasti laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista annetun neuvoston suosituksen⁽²⁾ täytäntöönpanoa** kansallisella ja yritysten tasolla. Oppisopimuskoulutusten arvioiminen ja parantaminen laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisten puitteiden vaatimuksiin verraten on tärkeää.

1.22 ETSK kehottaa komissiota tukemaan **Euroopan oppisopimusverkostoa** sellaisen selvän toimeksiannon määrittelemisessä, jonka avulla voidaan tukea oppisopimuskoulutuksen suorittajia laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisten puitteiden mukaisesti.

2. Tausta ja yleiset huomiot

2.1 Kun neuvoston suositus nuorisotakuusta hyväksyttiin huhtikuussa 2013, talouden ja rahoituksen häiriöt ja talouskriisi aiheuttivat Euroopassa **kaikkein korkeimman työttömyysasteen**. Monet työttömistä olivat nuoria.

⁽²⁾ EUVL C 153, 2.5.2018, s. 1.

2.2 Covid-19-pandemia on syössyt Euroopan talouden syvään lamaan ja kohti työttömyysasteen kasvua. Kesäkuussa 2020 kolme miljoonaa alle 25-vuotiaasta nuorta oli työttöminä EU:ssa (17,1 prosenttia tämän ryhmän koko aktiiviväestöstä) ⁽³⁾. Tämän luvun odotetaan ⁽⁴⁾ nousevan 4,8 miljoonaan (26,2 prosenttiin) vuoden loppuun mennessä. Lisäksi NEET-nuorten määrän odotetaan nousevan 4,9 miljoonasta 6,7 miljoonaan. Nuorisotakuun täytäntöönpanon vahvistaminen **tapahtuu oikeaan aikaan**, jotta vältetään EU:n 2000-luvun korkeimmalta työttömyysasteelta ⁽⁵⁾. Ehdotuksessa entistä vahvemmassa nuorisotakuusta tarjotaan jäsenvaltioille toimenpiteitä nuorisotyöttömyyden torjumiseksi. Niihin kuuluvat erilaiset työkalut, kuten oppisopimuskoulutus, työharjoittelu, koulutus ja työtarjoukset. Ehdotuksen painopisteenä on **siirtyminen koulusta työelämään ja 30-vuotiaiden ja sitä nuorempien integroiminen työmarkkinoille neljän kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat rekisteröityneet julkiseen työvoimapolveluun tai nuorisotakuun tarjoajalle**.

2.3 Kuten edeltävä talouskriisi osoitti, nuoret kärsivät kriisistä enemmän. He ovat **haavoittuvampia työmarkkinoilla**, ja heillä on vain heikko sosiaaliturva tai se puuttuu heiltä kokonaan. Monilla heistä on **opintolainaa, liian vähän resursseja osaamisensa kehittämistä varten ja kohonnut mielenterveyshäiriön riski** toimetttömyyden vuoksi. Nuorisotyöttömyydellä on pitkäaikaisia seurauksia yksityisille ihmisille, mikä tekee heistä "menetetyn sukupolven". Eurofound ⁽⁶⁾ laski, että Euroopan taloudet menettivät noin 162 miljardia euroa vuodessa suuren taantuman aikana sen seurauksena, ettei nuorten integroimiseksi työmarkkinoille ryhdytty tarpeellisiin toimiin. Nuorisotyöttömyydellä voi olla kielteinen vaikutus **paitsi talouteen myös koko yhteiskuntaan**, sillä monet nuoret saattavat luopua demokraattisesta ja sosiaalisesta osallistumisesta.

2.4 NEET-nuoret ovat **monimuotoinen ryhmä**. He poikkeavat toisistaan osaamistasoltaan, virallisilta pätevyksiltään ja henkilökohtaiselta taustaltaan. Osa koulutusjärjestelmistä ei ole tarpeeksi joustavia, jotta ne mahdollistaisivat eri koulutusalojen välisen **läpäisevyyden**. NEET-nuorille olisi tarjottava tehokkaita ratkaisuja heidän pätevyytensä ja osaamistasonsa mukaisesti. **Kohdennettua sosiaalista, työllisyyteen liittyvää ja koulutuksellista tukea** olisi annettava erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville ja sosioekonomisesti vähäosaisille henkilöille. Muuttajille, pakolaisille, vähemmistöille, romaneille ja vammaisille nuorille on taattava **sukupuolten tasa-arvo ja yhtäläiset mahdollisuudet**. Heikosti koulutettujen ja koulunkäyntinsä keskeyttäneiden henkilöiden olisi saatava tukea **taitojensa ja osaamisensa parantamiseksi, jotta he saavuttavat "eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) taso 3 tai 4 lähestyvän" pätevyystason** kansalliset olosuhteet huomioon ottaen. Tällä tavoin heidät voitaisiin integroida työmarkkinoille taitojen parantamisesta annetun neuvoston suosituksen ⁽⁷⁾ mukaisesti.

2.5 Nuorille aikuisille annettavan tuen yhteydessä on tärkeää määritellä nuoret aikuiset siten, että määritelmä kattaa ihmiset **oppivelvollisuuden päättymisestä** ⁽⁸⁾ **30 vuoden ikään**. Tarkistetussa nuorisotakuussa korotetaan tuen yläikärajaksi 30 vuotta. Sen mukaan nuorille on määrä antaa tehokasta tukea, jotta he voivat hankkia **kunnollisen työpaikan, ja tarjota täydennys- ja uudelleenkoulutusta**. Koulunkäynnin keskeyttäminen ja osallistavaan kaikille tarkoitettuun koulutukseen tehtävien julkisten investointien puute lisäävät **taidoiltaan ja koulutukseltaan heikosti varustettujen nuorten** määrää. Tämän vuoksi tarvitaan lisää toimenpiteitä, joilla heidät integroidaan jatkokoulutukseen ja työmarkkinoille.

2.6 Eri aloilla luodut työpaikat voivat hävitä nykyisen kriisin vuoksi. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin neljännen periaatteen mukaan "nuorilla henkilöillä **on oikeus täydennyskoulutukseen, oppisopimuskoulutukseen, harjoitteluun tai tasokkaaseen työtarjoukseen** neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai koulutuksen päättämisestä". Myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ensimmäistä periaatetta on sovellettava tarjottaessa nuorille uudelleen- ja täydennyskoulutusta ja torjuttaessa koulunkäynnin keskeyttämistä, jotta varmistetaan, että nuorilla on **"oikeus laadukkaaseen ja inklusiiviseen opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen"**. Jäsenvaltioiden olisi taattava nämä oikeudet edistämällä monialaista ja -tasoista yhteistyötä integroidun lähestymistavan toteuttamista varten sellaisten nuorten tukemiseksi, joilla on useita **sosiaalisen osallisuuden esteitä, jotka ulottuvat työkysymyksiä pidemmälle** ⁽⁹⁾.

⁽³⁾ Eurostat, tiedot ovat peräisin elokuulta 2020.

⁽⁴⁾ Intereconomics, artikkeli aiheesta "COVID-19 Crisis: How to Avoid a 'Lost Generation'", 2020.

⁽⁵⁾ 23,5 prosenttia eli 5,5 miljoonaa työtöntä nuorta (alle 25-vuotiaasta henkilöä) syyskuussa 2013 (Eurostat).

⁽⁶⁾ Eurofound (2015), *Social inclusion of young people*.

⁽⁷⁾ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽⁸⁾ Eurydice: *Compulsory Education 2018/19*. Oppivelvollisuuden päättymisikä on EU:ssa 15 vuotta seitsemässä jäsenvaltiossa, 16 vuotta 16 jäsenvaltiossa, 17 vuotta yhdessä jäsenvaltiossa, 18 vuotta kolmessa jäsenvaltiossa, 16 vuotta viidessä Saksan osavaltiossa ja 18 vuotta 11:ssä Saksan osavaltiossa.

⁽⁹⁾ Euroopan nuorisofoorumi: *Updated position on the Implementation of the Youth Guarantee*, 2018.

3. Erityistä

3.1 Kuten ETSK:n työmarkkinoiden seurantaryhmä vahvisti jo vuonna 2014 nuorisotyöttömyydestä tekemässään tutkimuksessa⁽¹⁰⁾, nuorisotakuun täytäntöönpanon tiellä on ollut EU:n jäsenvaltioissa **monia esteitä**, kuten järjestelmän tarjonnan heikko laatu, luvatus neljän kuukauden ajanjakson ulkopuoliset toimet ja riittämättömät strategiat työmarkkinoista kauimpana olevien nuorten (kuten NEET-nuorten) tavoittamiseksi heidän tukemistaan varten. Tehokkaammat **hallinnolliset** rakenteet ovat tarpeen, jotta varmistetaan nuorisotakuun parempi täytäntöönpano. Rahoitus olisi kohdennettava hyvin, ja rekisteröityneiden nuorten määrää olisi lisättävä. Näin ollen parempi **asianomaisten sidosryhmien, kuten nuorisojärjestöjen, valtakunnallisten nuorisoneuvostojen ja muiden asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen ja työmarkkinaosapuolten, osallistuminen eurooppalaisella, alakohtaisella, kansallisella ja tarvittaessa yritysten tasolla on taattava nuorisotakuujärjestelmän suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja arvioinnissa, sillä se voi auttaa varmistamaan uudistusten saaman hyväksynnän ja sujuvan täytäntöönpanon.**

3.2 **Kartoitusjärjestelmää** on vahvistettava, jotta **NEET-nuorten ryhmän monimuotoisuudesta** saadaan seikkaperäisempi käsitys. Nuorille annettavan tuen seuranta olisi yhdistettävä **tehokkaampaan tutkimukseen**, jossa otetaan huomioon NEET-nuorten ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevien nuorten ryhmien monimuotoisuus, jotta voidaan laatia näyttöön perustuvia politiikkoja, kuitenkin kunnioittaen tietosuojalainsäädäntöä. NEET-nuorten tavoittaminen on vaikeaa, minkä vuoksi sosiaali- ja työvoimapalveluja – sekä julkisia että yksityisiä – on tarjottava integroidusti luotettavan näytön ja tiedon pohjalta.

3.3 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen kumppanuutta koskevien eurooppalaisten käytännönsäätöjen mahdollistama työmarkkinaosapuolten ja asianomaisten sidosryhmien osallistuminen **Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) täytäntöönpanoon** olisi laajennettava EU:n rahoitusvälineeseen, jolla tuetaan entistä vahvempaa nuorisotakuuta seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä (2021–2027). Tämän avulla varmistettaisiin sen täytäntöönpanon osallistava ja tehokas seuranta, jotta varat todella tavoittavat niitä tarvitsevat.

3.4 Tästä näkökulmasta tarkasteltuna tehokkaan sosiaali-, työllisyys- ja koulutustuen lähtökohtana on ehdottomasti **yhteistyö asianomaisten ministeriöiden ja tukipalvelujen välillä**. Ministeriöiden, julkisten työvoimapalvelujen, nuorisojärjestöjen, valtakunnallisten nuorisoneuvostojen ja muiden asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen, työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien välillä olisi rakennettava liittoumia, jotta löydetään nuorille parhaiten soveltuva ratkaisu. Sen, että **neljän kuukauden tavoitetta** ei saavutettu edeltävän nuorisotakuun puitteissa, on oltava keskeinen huolenaihe tarkistetussa versiossa. Meidän on tehostettava ja tuettava **julkisten työvoimapalvelujen roolia ja valmiuksia** saada ihmiset laadukkaisiin työpaikkoihin. Myös kansalaisjärjestöt ja yhteiskunnalliset yritykset voivat tukea nuoria tarjoamalla heille tilapäisiä työ- ja harjoittelupaikkoja. Yrityksissä **avoinna olevista paikoista** olisi oltava saatavilla enemmän tietoa, sillä julkiset työvoimapalvelut eivät voi tarjota tukea, jos paikkoja tai tietoja niistä ei ole saatavilla. Yksityisten työvoimapalvelujen osallistumisen osalta on varmistettava, että nuorisotakuun alaista tukea tarjotaan nuorille maksutta julkisena tukena.

3.5 On tärkeää jatkaa yhteyksien parantamista yhteisöjen, nuorisojärjestöjen ja yhteiskunnan muiden ryhmien kanssa sekä pyrkiä tavoittamaan ne. Tässä olisi noudatettava esimerkkejä, joita on annettu aiheesta ”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu” annetun neuvoston suositusehdotuksen liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa⁽¹¹⁾. Tärkeää on se, että aiheesta ”Nuorisotyöllisyyden tukeminen: silta työelämään seuraavalle sukupolvelle” annetun tiedonannon⁽¹²⁾ mukaan haavoittuvimmassa asemassa olevien tavoittaminen ”on yhä riittämätöntä”. Tämä on jälleen yksi osoitus siitä, että tällainen ja muu työ **nuorten tavoittamiseksi** on erittäin tärkeää.

3.6 Komitea panee merkille, että ILO:n nuorisotakuuta koskevissa analyyseissä⁽¹³⁾ todetaan, että **[kansallisten] resurssien puute** on vahingoittanut maiden kykyä tarjota kaikille NEET-nuorille mahdollisuus työpaikkaan tai työharjoitteluun neljän kuukauden kuluessa. Komitea suhtautuu myönteisesti **nuorisotakuun budjetin korottamiseen** aloitteen kohteena olevien nuorten ikäryhmän laajentamisen mukaisesti. ETSK pitää kuitenkin valitettavana sitä, että vaikka EU:n elpymissuunnitelmassa osoitetaan 750 miljardia euroa Euroopan talouden elvytystä varten, nuorisotakuun osuus on vain 22 miljardia euroa, joka kattaa komission⁽¹⁴⁾ mukaan Euroopan sosiaalirahaston ja nuorisotyöllisyysaloitteen

⁽¹⁰⁾ ETSK:n työmarkkinoiden seurantaryhmän tutkimus nuorisotyöttömyydestä, 2014 [englanniksi].

⁽¹¹⁾ SWD/2020/124 final.

⁽¹²⁾ COM/2020/276 final.

⁽¹³⁾ ILO, valmisteluasiakirja aiheesta *The European Youth Guarantee: A systematic review of its implementation across countries*, 2017.

⁽¹⁴⁾ COM/2020/276 final.

investoinnit ja myös **kansallisen yhteisrahoituksen**. Komissio on esittänyt myös **lisävarojen** käyttöä: niihin kuuluvat REACT-EU-välineestä vuosiksi 2020–2022 myönnettävät 55 miljardia euroa ja ESR+:sta myönnettävät 86 miljardia euroa, joita maat voivat käyttää myös nuorisotyöllisyyden tukemiseen, sekä useat muut rahastovarot. Tutkimus ⁽¹⁵⁾ viittaa siihen, että tehokas tuki voitaisiin saavuttaa tarkistetun nuorisotakuun puitteissa **vähintään 50 miljardilla eurolla vuodessa**. ETSK kehottaa komissiota tarjoamaan jäsenvaltioille selvät laskelmat ja suuntaviivat nuorisotakuun tukemista koskevien EU:n tason investointien kokonaismäärästä ja arvioinnin sen tehokkaasta käytöstä. Koska julkisten investointien tehostaman tukimekanismin on oltava kestäväpohjainen, komitea suhtautuu myönteisesti nuorille annetun kohdennetun tuen sisällyttämiseen osaksi talouspolitiikan eurooppalaista ohjausjaksoa.

3.7 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että toimintapoliittisessa aloitteessa ehdotetaan kohdennettua lähestymistapaa haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin nähden työmarkkinaosapuolten ja nuorisojärjestöjen kanssa solmitun laajemman kumppanuuden pohjalta ja keskitytään sukupuolinäkökulmaan. Tällaisten kumppanuuksien on toimittava jäsenvaltioiden **pääkaupunkeja laajemmalla alueella paikallisyhteisöissä ja hankittava palautetta suoraan nuorilta**. On tärkeää, että nuoria tuetaan perhe-elämän aloittamisessa. Tulevan **Euroopan lapsitakuun** olisikin sisällettävä säännöksiä, jotka koskevat työssäkäyviä ja työttömiä nuoria, joilla on lapsia, minkä avulla lapsitakuu yhdistetään nuorisotakuuseen.

3.8 ETSK suhtautuu myönteisesti **komission yhteisötalouden toimintasuunnitelman** ehdotuksiin tuesta nuorten yrittäjyyttä varten ja sen kohtiin, joissa käsitellään vihreää osaamista edistäviä toimia paikallistasolla ja keskitytään erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin. ETSK pyytää Euroopan komissiota osallistamaan asiaankuuluvat työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan organisaatiot, erityisesti nuorisojärjestöt, tällaisen toimintasuunnitelman kehittämiseen, jotta sen laatimisessa voidaan ottaa huomioon nuorten, oppisopimuskoulutettavien, työharjoittelijoiden ja nuorten työntekijöiden kokemukset. **Nuorten aloittelevat yritykset tarvitsevat kannustusta, ja yrittäjyyskasvatusta on lisättävä**. Digitaalisen ja vihreän talouden tarjoamien itsenäisen ammatinharjoittamisen mahdollisuuksien, joita tarjotaan **syrjinnästä kärsiville ryhmille ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille**, on oltava näille ryhmille kohdennettujen tietojen mukaisia, ja niitä varten tarvitaan konkreettista tukea. **Välittäjäläimillä**, kuten julkisilla työvoimapalveluilla, nuorisojärjestöillä, valtakunnallisilla nuorisoneuvostoilla, muilla asiaankuuluvilla kansalaisjärjestöillä ja ammattiliitoilla on tältä osin olennainen rooli.

3.9 Jotta kaikkia tukea tarvitsevia nuorten ryhmiä varten voidaan määrittää **tehokkaita strategioita**, on tärkeää määrittellä selvästi nuorisotakuun kattama nuorten ikäryhmä. Eri maiden **oppivelvollisuusiän** laskemisella voi olla haitallinen vaikutus, sillä se voi lisätä NEET-nuorten määrää. ETSK suhtautuu myönteisesti nuorisotakuun piiriin kuuluvien nuorten yläikärajan nostamiseen; se suositteli jo vuonna 2013 ⁽¹⁶⁾, että nuorisotakuuseen oikeuttava **ikäraja** nostettaisiin 30 vuoteen etenkin maissa, missä nuorisotyöttömyys on korkein. ETSK kehottaa kuitenkin tältä osin varovaisuuteen laadun ja valmiuksien osalta. Voi olla tarpeen **varmistaa, että jäsenvaltiot** voivat määrittellä **joustavasti** sen ikäryhmän, jota niiden on tarpeen tukea. Laajennetun ikäryhmän ulkopuolelle ei pitäisi sulkea ihmisiä, joilla on jo jonkin verran työkokemusta ja jotka ovat oikeutettuja **työttömyysetuuksiin**. Ikäryhmän selvä määrittäminen on kuitenkin tärkeää.

3.10 Komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot kannustaisivat yrityksiä palkkaamaan nuoria työttömiä ja tarjoamaan heille **laadukkaita työpaikkoja**. Meidän on sovittava parhaalla mahdollisella tavalla yhteen työpaikat sekä työttömien nuorten **pätevyys ja mielenkiinnon kohteet** ja motivoitava heitä laadukkaalla ja **osallistavalla täydennys- ja uudelleen koulutustarjonnalla**, jotta saamme pidettyä heidät töissä. ETSK katsoo kuitenkin, että jäsenvaltioiden on voitava päättää joustavasti, haluavatko ne laajentaa nuorisotakuujärjestelmän soveltamisalaa, kun otetaan huomioon nuorisotyöttömyyden luonne ja laajuus valtakunnallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.

3.11 Pelkkä nuorisotakuujärjestelmän vahvistaminen ei ole riittävä tavoite kriisin aikana, ja nuorten auttamiseksi tarvitaan **välittömiä toimia**. Jäsenvaltioilta tarvitaan **aktiivista työmarkkinapolitiikkaa** sen varmistamiseksi, että tarjonnan avulla voidaan ehdottaa **nuorille pitkän aikavälin ratkaisuja**, varmistaa **laadukkaat työpaikat**, laadukkaat työehdot ja -olot sekä oikeudenmukaiset rekrytointia ja työssä pysymistä koskevat vaihtoehdot. Työlainsäädäntöä ja työehtosopimuksia olisi kunnioitettava ja edistettävä. Tämä koskee erityisesti pätevyystason yhteyttä palkkatasoon ja demokratiaan työpaikalla. Työmarkkinoilla olevilta nuorilta ei saisi evätä aikuisväestölle annettuja oikeuksia, eikä varsinkaan oikeutta samaan minimipalkkaan, oikeutta eläkkeisiin ja suojeluun epävarmoilta työsuhteilta (nollatuntisopimukset), palkattomalta harjoittelulta tai näennäisesti itsenäiseltä ammatinharjoittamiselta. Nuorille tarjottavat lyhyen aikavälin ja tilapäiset sopimukset voivat ratkaista kiireelliset ongelmat, mutta pitkän aikavälin epävarmuus on yhtä haitallista nuorille, yrityksille ja taloudelle.

⁽¹⁵⁾ Intereconomics, artikkeli aiheesta "COVID-19 Crisis: How to Avoid a 'Lost Generation'", 2020.

⁽¹⁶⁾ EUVL C 271, 19.9.2013, s. 101.

3.12 Joustavuus on keskeistä, kun on kyse nuorisotakuun **neljän kuukauden** ajanjaksosta sen jälkeen, kun nuori on rekisteröitynyt nuorisotakuuseen kuuluvaan palveluun, joka on yleensä julkinen työvoimapalvelu. Työ- tai opiskelupaikkaa tai työharjoittelumahdollisuutta olisi ehdotettava **välittömästi** ⁽¹⁷⁾, mutta se olisi oltava myös **laadultaan hyvä ratkaisu ja laadukas työ- tai koulutuspaikka / työharjoittelumahdollisuus**. Tässä yhteydessä on otettava huomioon toisinaan pitkät menettelyt epävirallisen ja arkioppimisen validoinnissa. Ne voidaan yhdistää tietyssä aikana tarjottavien harjoittelumahdollisuuksien saatavuuteen. Jotta neljän kuukauden tavoite voidaan saavuttaa ja nuorille tarjota henkilökohtaista tukea, validointijärjestelmien ja koulutustarjonnan olisi oltava **joustavampia** ja **ketterämpiä**.

3.13 Nuorisotakuun lähtökohtana on oltava nuorille kouluopetuksen varhaisessa vaiheessa annettava **laadukas ammatillinen ohjaus ja neuvonta; epävirallisen ja arkioppimisen validoinnin** ja tunnustamisen olisi johdettava ihanteellisessa tapauksessa pätevyyteen, jossa määritellään selvästi eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen / kansallisen tutkintojen viitekehyksen mukainen taso ja ammattinimike tai -tutkinto ja jossa ilmoitetaan selvästi, mitkä tehtävät ja taidot se todistaa ja miten se on yhteydessä kokonaiseen tutkintoon. Uuden **Europass-kehyksen** olisi mahdollistettava kaikenlaiset todistukset ja pätevyydet Europass-ansioluettelossa selvällä ja käytännöllisellä tavalla.

3.14 Mikrotutkinnot ovat vaihtoehtoisia ratkaisuja yritysten tai ammattioppilaitosten ja korkeakoulujen tarjoamien lisätaitojen dokumentoimista varten. Koska **mikrotutkinnoista** ei ole olemassa eurooppalaista määritelmää tai yhteisymmärrystä, voitaisiin harkita uutta eurooppalaista politiikkaa mikrotutkinnoista, jotka voisivat auttaa nuoria, kun ne lisätään osaksi kokonaista tutkintoa. Tässä yhteydessä olisi noudatettava työntekijöiden ammattiliittojen ja työnantajien kanssa hyväksyttyä **mikrotutkintoja** koskevaa eurooppalaista määritelmää ja yhteisymmärrystä.

3.15 Covid-19-kiisi on vaikuttanut oppisopimuskoulutuksen tarjontaan; monilla sulkutoimista kärsineillä talouden aloilla oppisopimuskoulutettavien on täytynyt lykätä oppisopimuskoulutustaan, tai heidät on jopa irtisanottu; eräillä muilla aloilla oppisopimuskoulutettavat ovat jatkaneet oppisopimuskoulutustaan tekemällä kotoa käsin projektiluontoisia töitä tai osallistumalla simulaatioihin. **Yrityksissä tarjolla olevien oppisopimuspaikkojen ja ammattiopintoja suorittavien opiskelijoiden yhteensovittaminen** on ongelmallista. Erityisesti julkisten työvoimapalvelujen olisi saatava enemmän tietoa kaikenkokoisilta yksityisiltä ja julkisilta yrityksiltä, jotta ne voivat tukea ammattioppilaitoksia ja opettajia, jotka pyrkivät löytämään tuleville oppisopimuskoulutettaville käytännön oppimiseen soveltuvia paikkoja.

3.16 ETSK korostaa, että oppisopimuskoulutusta ei ole tarkoitettu vain nuorille, sillä heti laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisten puitteiden ensimmäisessä kappaleessa korostetaan, että oppisopimuskoulutuksessa keskitytään **sekä nuoriin että aikuisiin**. Se, että oppisopimuskoulutukset on sisällytetty osaksi nuorisotyöllisyysaloitteen toimintapolitiittista asiakirjaa, on omiaan lisäämään väärinymmärrystä siitä, että oppisopimuskoulutus olisi tarkoitettu vain nuorille. ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on ehdottanut, että jäsenvaltiot parantaisivat oppimistarjontaa ja koulusta työhön siirtymistä **tarjoamalla laadukkaita oppisopimus- tai työharjoittelupaikkoja**. Tällä tavoin voidaan tarjota tehokasta tukea koulunkäynnin keskeyttämisen torjunnalle ja varmistaa muuttajien ja pakolaisten parempi integrointi työmarkkinoille samalla kun kunnioitetaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria, laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisia puitteita ja harjoittelun laatupuitteita.

3.17 Komissio ehdottaa, että **eurooppalainen oppisopimusyhteisliittymä (EaFA)** uudistettaisiin ja että sille annettaisiin uutta pontta. Vaikka EaFA on saavuttanut korkean profiilin oppisopimuskoulutuksen tarjoamisessa lisäämällä yritysten antamien lupausten määrää, se ei kuitenkaan riitä. Mikro- ja pienyritykset kohtaavat yhä merkittäviä haasteita oppisopimuspaikkojen tarjoamisessa. Näin ollen useiden yritysten tarjoamien **”yhteisten oppisopimuskoulutusten”** järjestämiseen olisi kannustettava. Kaikkien oppisopimuskoulutusten laatu ja tehokkuus olisi varmistettava vertaamalla laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisten puitteiden vaatimuksiin, ja komission olisi annettava yrityksille tunnustusta ja myönnettävä niille palkintoja laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisten puitteiden mukaisesti.

3.18 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio pyrkii entistä enemmän varmistamaan **oppisopimuspaikkoja digitaalisilla ja vihreillä aloilla**, mutta komitea panee kuitenkin merkille, että laadukkaita oppisopimuspaikkoja olisi tarjottava myös kaikilla muilla aloilla, missä on käynnissä digitaalinen muutos ja vihreä siirtymä.

3.19 Laadukkaisiin työpaikkoihin johtavat toimivat ammatilliset koulutusjärjestelmät ja oppisopimuskoulutusjärjestelmät edellyttävät **tehokasta työmarkkinaosapuolten sekä ammattiyhdistysten ja työnantajien edustajien välistä vuoropuhelua**. ETSK suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen siitä, että työmarkkinaosapuolten välistä vuoropuhelua olisi vahvistettava eurooppalaisella ja kansallisella tasolla ja että muita valmiuksien kehittämistä koskevia mahdollisuuksia voitaisiin tehostaa oppisopimuskoulutusta koskevien komission tukipalvelujen avulla. Vaikka useat

⁽¹⁷⁾ EUVL C 161, 6.6.2013, s. 67.

alakohtaiset työmarkkinaosapuolet ovat jo lupautuneet tukemaan EAfA:aa, ETSK korostaa Euroopan toimialakohtaisten työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun neuvottelukomiteoiden riippumattomuutta, sillä ne määrittelevät itse oman työohjelmansa sovittujen yhteisten painopisteiden mukaisesti.

3.20 Nuorisotakuun olisi toimittava myös takeena työpaikasta niille työttömille nuorille, jotka ovat jo saaneet pätevyyden⁽¹⁸⁾. Tämä tarkoittaa sitä, että nuoret saavat ensimmäisen työkokemuksensa julkisella tai voittoa tavoittelemattomalla sektorilla.

Bryssel 29. lokakuuta 2020.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Christa SCHWENG

⁽¹⁸⁾ Pavlina R. Tcherneva, Levy Economics Institute, Working Papers Series No. 902, *The Job Guarantee: Design, Jobs, and Implementation*, 2018.